

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 24 lipca 2024 r.

WK-IV.431.1.14.2024

Pan

Piotr Wojciech Płochocki

Burmistrz Wyszkowa

Urząd Miejski w Wyszkanie

Aleja Róż 2

07-200 Wyszaków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontroler Anna Młonek – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (*dalej MUW*), przeprowadziła w dniach od 7 maja do 6 czerwca 2024 r. kontrolę problemową w Gminie Wyszaków z siedzibą Urzędu Miejskiego w Wyszkanie przy Alei Róż 2, 07-200 Wyszaków.

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej na realizację Programu „Posiłki w szkole i w domu” – rok 2023.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. oraz zdarzeń wcześniejszych/późniejszych, mających wpływ na kontrolowaną działalność.

[Akta kontroli: str. 5-38]

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) - *dalej ustawa o finansach publicznych*.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224) – *dalej ustawa o kontroli w administracji rządowej*.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 17 lipca 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

I. W zakresie organizacji realizacji zadania

Gmina Wyszków (*dalej Gmina*) jest z mocy prawa wspólnotą samorządową, której ustrój określa ustawa o samorządzie gminnym³ oraz Statut Gminy Wyszków⁴, a jej obsługę na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Gminy⁵ zapewnia Urząd Miejski w Wyszkanie (*dalej Urząd Miejski*)⁶.

[Akta kontroli: str. 39-44, 81-98]

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 został ustanowiony Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. (*dalej Program*)⁷.

Program zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji.

W ramach Programu opracowane zostały 3 moduły:

1. moduł dla dzieci i młodzieży;
2. moduł dla osób dorosłych;
3. moduł organizacji stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach, (*dalej odpowiednio moduł 1, moduł 2 lub moduł 3*).

W ramach modułów 1 i 2 Program przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form:

- 1) posiłek;
- 2) świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności;

---

³ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.).

⁴ Uchwała Nr XXIV/288/20 Rady Miejskiej w Wyszkanie z dnia 29 października 2020 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Statutu Gminy Wyszków, zmienionego uchwałą Nr XXXVIII/434/21 Rady Miejskiej w Wyszkanie z dnia 28 października 2021 r.

⁵ Zarządzenie Nr 64/2022 Burmistrza Wyszkowa z dnia 22 kwietnia 2022 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Miejskiemu w Wyszkanie, zmienianego Zarządzeniem Nr 239/2022 Burmistrza Wyszkowa z dnia 13 grudnia 2022 r. Natomiast od 1 września 2023 r. obowiązuje wersja dokumentu wprowadzonego Zarządzeniem Nr 154/2023 Burmistrza Wyszkowa z dnia 10 sierpnia 2023 r. - *dalej Regulamin Organizacyjny Gminy*.

⁶ W okresie objętym kontrolą funkcję Burmistrza Wyszkowa pełnił Pan Grzegorz Nowosielski – zaświadczenie o wyborze z dnia 23 października 2018 r., natomiast w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych Pan Piotr Wojciech Płochocki – zaświadczenie o wyborze z dnia 22 kwietnia 2024 r. – *dalej Burmistrz Wyszkowa*.

⁷ Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 -2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007 ze zm.).

3) świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

Celem modułu 3 Programu jest wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie pobytu w szkole poprzez:

1) doposażenie i poprawę standardu funkcjonujących stołówek (własna kuchnia i jadalnia) lub doposażenie stołówek, które obecnie nie funkcjonują, tak aby mogły zostać uruchomione, lub stworzenie nowych stołówek;

lub

2) wsparcie w zakresie adaptacji i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków, tzw. jadalni.

Program przewiduje wsparcie finansowe dla:

- gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy o pomocy społecznej⁸, na podstawie art. 115 ust. 2 ww. ustawy (moduł 1 i 2);
- organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo oświatowe⁹, na podstawie art. 90 u ust. 4 pkt 5 ustawy o systemie oświaty¹⁰ (moduł 3).

Zgodnie z zapisami części V.1. Programu na realizację zadania gmina może otrzymać dotację, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 40% przewidzianych kosztów realizacji zadania.

W związku z przystąpieniem Gminy do realizacji Programu, Rada Miejska w Wyszkanie podjęła w dniu 28 grudnia 2018 r. Uchwałę Nr III/35/18 w sprawie uchwalenia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (dalej program osłonowy Gminy)¹¹.

[Akta kontroli: str. 99-101]

⁸ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) - dalej ustawa o pomocy społecznej.

⁹ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe ((t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 737) - dalej ustawa Prawo oświatowe.

¹⁰ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty ((t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 750) - dalej ustawa o systemie oświaty.

¹¹ Program osłonowy Gminy uchwalono na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej.

Ponadto, Rada Miejska w Wyszkwowie na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej:

- od dnia 1 stycznia 2019 r. podwyższyła do 150 % kryterium dochodowe uprawniające do przyznania pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin objętych Programem¹²,
- od dnia 1 stycznia 2023 r. zwiększyła do 200 % kryterium dochodowe uprawniające do przyznania ww. pomocy w zakresie dożywiania w ramach Programu¹³,

uchwalając jednocześnie na podstawie art. 96 ust. 2 i ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, iż „*odstępuje się od żądania zwrotu wydatków w zakresie pomocy rzeczowej w postaci produktów żywnościowych oraz posiłku dla osób i rodzin*” objętych Programem, jeżeli „*dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie*” nie przekracza odpowiednio 150 % lub 200 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ww. ustawy¹⁴.

[Akta kontroli: str. 102-105]

Zgodnie z treścią części IV programu osłonowego Gminy, koordynację i realizację kontrolowanego zadania powierzono Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Wyszkwowie (*dalej OPS lub Ośrodek*)¹⁵, we współpracy z innymi jednostkami samorządowymi i organizacyjnymi oraz szkołami lub przedszkolami prowadzonymi przez inne samorządy gminne albo podmiotami prowadzącymi szkoły i przedszkola, do których uczęszczają dzieci i młodzież z terenu Gminy.

Podstawą funkcjonowania OPS jest m.in. statut, przyjęty Uchwałą Nr XXI/213/16 Rady Miejskiej w Wyszkwowie z dnia 12 maja 2016 r.¹⁶, który zgodnie z treścią § 4 ust. 1 pkt 1 określa, że Ośrodek realizuje zadania m.in. wynikające w szczególności z ustawy o pomocy społecznej.

¹² Uchwała Nr III/37/18 Rady Miejskiej w Wyszkwowie z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

¹³ Uchwała Nr LIV/618/23 Rady Miejskiej w Wyszkwowie z dnia 9 lutego 2023 r. zmieniająca uchwałę Nr III/37/18 Rady Miejskiej w Wyszkwowie z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

¹⁴ Uchwała Nr III/36/18 Rady Miejskiej w Wyszkwowie z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej w formie pomocy rzeczowej w postaci produktów żywnościowych oraz posiłku dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, zmieniona uchwałą Nr LIV/617/23 Rady Miejskiej w Wyszkwowie z dnia 9 lutego 2023 r.

¹⁵ OPS – jednostka organizacyjna Gminy z siedzibą przy ul. 3 Maja 16, 07-200 Wyszków. W okresie objętym kontrolą oraz prowadzenia czynności kontrolnych Dyrektorem OPS była Pani Agnieszka Małgorzata Mróz, upoważniona do dokonywania czynności prawnych związanych z prowadzeniem Ośrodka w granicach zwykłego zarządu przez Burmistrza Wyszkowa dnia 28 stycznia 2020 r.

¹⁶ Zmieniony Uchwałą Rady Miejskiej w Wyszkwowie Nr LXII/690/23 z dnia 30 października 2023 r.

Natomiast, zgodnie z treścią § 11 i § 13 *Regulaminu Organizacyjnego OPS*¹⁷, określającego organizację i zasady funkcjonowania Ośrodka, kontrolowane zadanie realizowane było przez wyodrębnione komórki organizacyjne:

- Dział Księgowości w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej i rachunkowości,
- Sekcja Świadczeń w zakresie m.in. przygotowywania projektów decyzji administracyjnych, sporządzania list wypłat przyznanych świadczeń, prowadzenie comiesięcznych rozliczeń w zakresie dożywiania dzieci, młodzieży i osób dorosłych korzystających z bezpłatnych posiłków, pobytu w ośrodkach wsparcia, tworzenia raportów, analiz danych z systemu oraz sprawozdawczości.

Ponadto, w Urzędzie Miejskim obsługa kontrolowanego zadania w zakresie finansowo-księgowym realizowana była przez Wydział Finansowo-Budżetowy, zgodnie z zapisami § 32 Regulaminu Organizacyjnego Gminy, pod bezpośrednim nadzorem Skarbnika Gminy.

[Akta kontroli: str. 45-62, 92-97, 106-133]

Zasady (polityki) rachunkowości w Ośrodku wprowadzono Zarządzeniem Nr 14/2018 Dyrektora OPS z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie wprowadzenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkowie¹⁸.

Natomiast w Gminie zasady (polityki) rachunkowości przyjęto Zarządzeniem nr 291/2017 Burmistrza Wyszkowa z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Wyszkowie¹⁹.

[Akta kontroli: str. 134-153]

II. W zakresie finansowania zadania

OPS przekazał poprzez system Centralnej Aplikacji Statystycznej (*dalej CAS*) do Wydziału Polityki Społecznej MUW (*dalej WPS MUW*) w dniu 13 października 2022 r. *Wniosek o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację modułu 1 i 2 programu "Posilek w szkole i w domu" w 2023 r. (dalej wniosek)*, w którym wykazano m.in.: planowany koszt realizacji Programu w ramach:

- modułu 1 na kwotę ogółem 474 950,00 zł, w tym:

---

¹⁷ Zarządzenie Nr 18/2021 z dnia 16 grudnia 2021 r. Dyrektora OPS w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkowie, zmienianego Zarządzeniami Dyrektora OPS: Nr 3/2022 z 7 stycznia 2022 r., Nr 13/2022 z dnia 1 września 2022 r. oraz Nr 8/2023 z dnia 8 września 2023 r. - *dalej Regulamin Organizacyjny OPS*.

¹⁸ Zmienionego Zarządzeniem Nr 20/2022 Dyrektora OPS z dnia 19 grudnia 2022 r.

¹⁹ Zmienionego Zarządzeniami Burmistrza Wyszkowa: Nr 48/2019 z dnia 30 sierpnia 2019 r. oraz Nr 86/2021 z dnia 31 maja 2021 r.

- kwota dotacji 284 970,00 zł,
  - środki własne Gminy 189 980,00 zł, (40% przewidywanych kosztów realizacji zadania).
- modułu 2 na kwotę ogółem 218 200,00 zł, w tym:
- kwota dotacji 130 920,00 zł,
  - środki własne Gminy 87 280,00 zł, (40% przewidywanych kosztów realizacji zadania).

Gmina dnia 3 lutego 2023 r. wystąpiła do Wojewody Mazowieckiego (*dalej Wojewoda*) z wnioskiem o zgodę na zmniejszenie udziału środków własnych gminy do wysokości nie mniejszej niż 20% przewidywanych kosztów realizacji zadania w 2023 r., na którą Wojewoda wyraził zgodę, zgodnie z zapisami części V.1. pkt 3 Programu²⁰.

Ponadto, w trakcie 2023 r. Gmina składała trzykrotnie aktualizację wniosku, a ostateczną wysokość planowanego kosztu Programu wykazano jn.:

- moduł 1 na kwotę ogółem 490 950,00 zł, w tym:
- kwota dotacji **392 760,00 zł**,
  - środki własne Gminy 98 190,00 zł (20% przewidywanych kosztów realizacji zadania),
- moduł 2 na kwotę ogółem 228 525,00 zł, w tym:
- kwota dotacji **182 820,00 zł**,
  - środki własne Gminy 45 705,00 zł (20% przewidywanych kosztów realizacji zadania),
- przy czym liczba osób planowana do objęcia pomocą realizowaną w ramach Programu wynosiła 770, w tym 560 osób dorosłych i 210 dzieci i młodzieży.

OPS składał do WPS MUW comiesięczne zapotrzebowania i/lub dodatkowe zapotrzebowania na środki finansowe z budżetu Wojewody, przekazywane terminowo w systemie CAS w okresie od 15 marca 2023 r. do 16 listopada 2023 r. narastająco do planu dotacji w wysokości 545 063,00 zł²¹.

[Akta kontroli: str. 154-183]

²⁰ Pismo WPS MUW znak WPS-VI.946.1.323.2023.AK z dnia 27 lutego 2023 r. o ustaleniu udziału środków własnych wydatkowanych na realizację Programu w 2023 r.

²¹ Szczegółowe zestawienie kontrolera pn. „Zapotrzebowania OPS w Wyszkowie na środki finansowe dotacji na realizację programu "Posiłek w szkole i w domu" w 2023 r.” stanowi akta kontroli.

Gmina, pismem Wydziału Finansów i Budżetu MUW (*dalej WFIB MUW*) z dnia 24 października 2022 r.²² została poinformowana o przyjęciu w projekcie ustawy budżetowej na rok 2023 kwoty dotacji celowej w wysokości **253 693,00 zł** na realizację zadania w dziale 852 *Pomoc społeczna, rozdziale 85230 Pomoc w zakresie dożywiania (dalej rozdział 85230), § 2030 Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) (dalej §2030)* klasyfikacji budżetowej²³, które wprowadzono do budżetu gminy na rok 2023 r.²⁴.

Wojewoda decyzją Nr 1/2023 UB z dnia 1 marca 2023 r.²⁵ zatwierdził dla Gminy plany finansowe dotacji z budżetu państwa na 2023 rok, który w rozdziale 85230 został zwiększony do kwoty 255 772,00 zł.

W ciągu roku 2023 plan dotacji Gminy w powyższym rozdziale został dodatkowo zwiększony 2 decyzjami Wojewody, a zmiany wynikające z tej decyzji wprowadzono do planu finansowego Gminy na 2023 r.²⁶.

Budżet Gminy na dzień 31 grudnia 2023 r. w rozdziale 85230 stanowił:

- plan dochodów § 2030 na kwotę **545 063,00 zł** (środki dotacji);
- plan wydatków na kwotę ogółem **809 303,00 zł** jn.:
  - ✓ § 3110 – kwota **801 303,00 zł** (z tego: dotacja **545 063,00 zł**, środki własne w ramach Programu oraz na dożywianie poza Programem 256 240,00 zł),
  - ✓ § 4210 – kwota **8 000,00 zł** (środki własne w ramach Programu oraz na dożywianie poza Programem).

²² Pismo WFIB MUW z dnia 24 października 2022 r. znak WF-I.3110.5.2022 o kwotach dotacji celowych oraz dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2023.

²³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.) – *dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej*.

²⁴ Kwota dotacji w rozdz. 85230 została wprowadzona do planu Uchwałą Nr LIII/604/22 Rady Miejskiej w Wyszkanie z dnia 29 grudnia 2022 r. w *sprawie uchwalenia uchwały budżetowej Gminy Wyszkanie na 2023 rok* jn.:

- plan dochodów § 2030 na kwotę **253 693,00 zł** (dotacja);
- plan wydatków na kwotę ogółem **517 933,00 zł** jn.:
  - ✓ § 3110 Świadczenia społeczne (dalej § 3110) – kwota **509 933,00 zł** (z tego: dotacja **253 693,00 zł**, środki własne w ramach Programu oraz na dożywianie poza Programem 256 240,00 zł),
  - ✓ § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia (dalej § 4210) – kwota **8 000,00 zł** (środki własne w ramach Programu oraz na dożywianie poza Programem).

²⁵ Pismo WFIB MUW znak WF-I.3112.24.10.2023 z dnia 1 marca 2023 r. o zatwierdzeniu planów finansowych budżetu województwa mazowieckiego na rok 2023.

²⁶ Zmiany w planie finansowym Gminy w rozdziale 85230 w 2023 r. obrazuje wydruk Gminy „*Obroty – Plan dochodów konto 991 – roboczy*” oraz wydruk OPS „*Obroty – Plan wydatków konto 992 – roboczy*” – włączono do akt kontroli.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość wprowadzenia planu dotacji przyznanego przez Wojewodę na realizację kontrolowanego zadania w 2023 r. do budżetu Gminy i ustalono, że przyznana dotacja oraz jej zmiany ujmowane były w planie dochodów i wydatków w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej, tym samym jednostka wypełniła dyspozycję art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

[Akta kontroli: str. 184-212]

Dnia 29 marca 2023 r. Gmina zawarła z Wojewodą umowę **nr WPS - I.946.1.297.2023** o wsparcie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym, realizowanego w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (dalej umowa z Wojewodą), zgodnie z art. 150 ustawy o finansach publicznych.

W treści § 1 ust. 1-2 ww. umowy określono, że Wojewoda przekaże Gminie środki dotacji celowej na realizację Programu w ramach modułu 1 oraz modułu 2 w wysokości **545 063,00 zł**²⁷ tj. na dofinansowanie wsparcia:

1. osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej:
  - dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
  - uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej,
  - osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej²⁸,
2. dzieciom i uczniom, którzy nie muszą spełniać warunków otrzymania pomocy w sytuacjach wymienionych w art. 7 ww. ustawy, w proporcji do 20% ilości wszystkich dzieci i uczniów dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym, które w szczególnie uzasadnionych przypadkach wyrażą chęć zjedzenia posiłku pod warunkiem przyjęcia przez gminę odpowiedniego programu osłonowego regulującego tą kwestię.

---

²⁷ Zawarta w umowie z Wojewodą pierwotna kwota dotacji w wysokości 255 772,00 zł, wynikająca z wniosku Gminy była na skutek jego aktualizacji podwyższana aneksami:

- Nr 1 z dnia 13 października 2023 r. do wysokości 471 463,00 zł,
- Nr 2 z dnia 15 grudnia 2023 r. do wysokości 545 063,00 zł.

²⁸ Zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej wsparcia udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu m.in: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długiej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej.

Gmina w § 2 ust. 2 umowy z Wojewodą zobowiązała się do „*wykorzystania przyznanej dotacji zgodnie z celem, na jaki ją uzyskała*” i na warunkach określonych w ww. umowie i Programie. Termin realizacji zadania, zgodnie z § 1 ust. 4 umowy z Wojewodą ustalono od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r., a w treści § 2 ust. 10 ww. umowy Gmina zobowiązała się również do przekazania Wojewodzie rocznej informacji o realizacji Programu w terminie do dnia 20 stycznia 2024 r.

Ponadto Gmina, w § 2 ust. 4 umowy z Wojewodą, zobowiązała się do zachowania procentowego udziału środków własnych, stanowiących „*kwotę nie mniejszą niż 20 % planowanego kosztu Programu lub kosztu realizacji zadania ogółem w 2023 r.*”

[Akta kontroli: str. 213-222]

Przekazane przez MUW w 2023 r. środki finansowe dotacji przeznaczonej na realizację kontrolowanego zadania wpłynęły na rachunek bankowy Gminy²⁹ w łącznej kwocie **545 063,00 zł³⁰**, a następnie sukcesywnie były przekazywane na rachunek bankowy OPS³¹.

Dokonano stosownych zapisów w księgach rachunkowych dotyczących wpływu³² i przekazania dotacji celowej³³ zgodnie z polityką rachunkowości jednostek, a zapisy w ewidencji księgowej porównano z wyciągami bankowymi – rozbieżności nie stwierdzono.

[Akta kontroli: str. 223-277]

III. W zakresie wydatków będących podstawą wykorzystania dotacji oraz ich ewidencji

Według ewidencji księgowej OPS na realizację Programu w 2023 r. w rozdziale 85230 wydatkowano kwotę ogółem **691 848,89 zł**, z czego:

- środki dotacji w § 3110 stanowiły kwotę **545 063,00 zł**,
- środki własne w wysokości **146 785,89 zł** jn.:

²⁹ Prowadzony w Polskim Banku Spółdzielczym w Wyszkanie rachunek bankowy Gminy o nr 86 89310003 0002 2233 2000 0614, wskazany w § 1 ust. 1 umowy z Wojewodą – *dalej rachunek bankowy Gminy* (z wyjątkiem wpływu środków w dniu 4 maja 2023 r. na inny rachunek Gminy o nr 25 8931 0003 0002 2233 2039 0003). Natomiast przekazanie środków z Gminy do OPS nastąpiło z rachunku bankowego o nr 79 89310003 0002 2233 2039 0001.

³⁰ Szczegółowe zestawienie kontrolera pn. *Wpływ i przekazanie dotacji przez Gminę Wyszkanie do OPS w Wyszkanie na realizację Programu „Posilek w szkole i w domu” moduł 1 i 2 w 2023 r.* stanowi akta kontroli.

³¹ Rachunek bankowy OPS prowadzony w Polskim Banku Spółdzielczym w Wyszkanie o nr 18 8931 0003 0002 1643 2039 0001 – *dalej rachunek bankowy OPS*.

³² Wpływ środków dotacji z MUW zaewidencjonowano w ewidencji księgowej Gminy: strona Wn konta 130 *Rachunek bieżący jednostki* oraz strona Ma konta 221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych*. Natomiast OPS zaewidencjonował wpływ środków dotacji z Gminy w ewidencji księgowej: strona Wn konta 130 *Rachunek bieżący jednostki*, strona Ma konta 223 *Rozliczenie wydatków budżetowych*.

³³ Przekazanie środków dotacji przez Gminę do OPS zaewidencjonowano: strona Wn konta 223 *Rozliczenie wydatków budżetowych*, strona Ma konto 133 *Rachunek budżetu*.

- ✓ w § 3110 kwota 141 062,52 zł,
- ✓ w § 4210 kwota 5 723,37 zł.

Procentowy udział środków własnych Gminy w koszcie realizacji zadania ogółem w 2023 r. wyniósł 21,22 %, spełniając wymóg ustalony w § 2 ust. 4 umowy z Wojewodą³⁴.

Z przedstawionych przez OPS raportów z programu POMOST Std³⁵ wynika, iż w 2023 roku w ramach Programu przyznano:

- 28 308 świadczeń w formie bezpłatnego posiłku dla 236 osób,
- 437 świadczeń pieniężnych w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności,
- 13 świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych,
- posiłki dla 3 dzieci, jako pomoc w szczególnie uzasadnionych przypadkach, zgodnie z treścią części III.1.2 Programu.

[Akta kontroli: str. 278-329]

Ze względu na obszerny materiał źródłowy kontrolujący dokonał doboru próby, zgodnie z wytycznymi zawartymi w § 20 ust. 1 pkt. 10 ppkt. c *Trybu i zasad prowadzenia postępowania kontrolnego*³⁶.

Szczegółowej kontroli poddano wydatki poniesione przez OPS na realizację Programu w 2023 r. w wysokości **67 025,16 zł**³⁷, z tego dotacja **52 057,50 zł**, środki własne 14 967,66 zł, które stanowią:

- 100 % wydatków poniesionych na świadczenia rzeczowe w postaci produktów żywnościowych, przyznanych na podstawie 22 decyzji administracyjnych w formie talonów żywnościowych dla 13 osób dorosłych, zaklasyfikowanych w § 3110 na kwotę ogółem **7 250,00 zł**³⁸, z czego:
  - środki dotacji **2 057,50 zł**,
  - środki własne 5 192,50 zł;

³⁴ Koszty całkowite realizacji Programu stanowiły kwotę 691 848,89 zł, natomiast środki własne Gminy wynosiły 146 785,89 zł, zatem $146\,785,89\text{ zł} \cdot 100 / 691\,848,89\text{ zł} = 21,22\%$.

³⁵ Raporty z programu POMOST Std - wybrane strony włączono do akt kontroli.

³⁶ Tryb i zasady prowadzenia postępowania kontrolnego przez pracowników Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego zatwierdzone dnia 16 marca 2018 r. przez Wojewodę Mazowieckiego – dalej *Tryb i zasady prowadzenia postępowania kontrolnego*.

³⁷ Wydruki z ewidencji księgowej wydatków OPS pn. „*Obroty Na Klasyfikacjach Wydatków – roboczy*” za okres od 1 listopada 2023 r. do 30 listopada 2023 r. oraz „*Obroty Na Klasyfikacjach Wg Kontrahentów – roboczy*” za okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. – włączono do akt kontroli.

³⁸ Raport z programu POMOST Std z dnia 20 maja 2024 r. oraz przykładowa dokumentacja potwierdzająca poniesione wydatki wraz z decyzją przyznającą świadczenie rzeczowe w ramach Programu stanowią akta kontroli.

- 100 % wydatków poniesionych w okresie od 1 do 30 listopada 2023 r. na kwotę ogółem – **59 775,16 zł**, z czego:
- środki dotacji w § 3110 stanowiły kwotę **50 000,00 zł**,
  - środki własne 9 775,16 zł jn.:
    - ✓ w § 3110 kwota 9 086,20 zł,
    - ✓ w § 4210 kwota 688,96 zł,

[Akta kontroli: str. 330-348]

Powyższe wydatki OPS dotyczyły przyznania:

- świadczeń pieniężnych w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla 25 osób na podstawie 26 decyzji administracyjnych – 9 907,50 zł³⁹,
  - 3 203 świadczeń niepieniężnych w formie posiłków dla 159 osób na podstawie 160 decyzji administracyjnych – 48 440,70 zł⁴⁰,
  - 18 świadczeń niepieniężnych w formie bezpłatnych posiłków, na prośbę dyrektorów placówek oświatowych, z uwagi na szczególnie uzasadnione przypadki dla 2 dzieci, z pominięciem wydania decyzji administracyjnych, zgodnie z treścią części III.1.2 Programu – 288,00 zł⁴¹,
  - świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych, na podstawie 1 decyzji administracyjnej w formie talonów żywnościowych dla 1 osoby – 450,00 zł⁴²,
- oraz zakupu naczyń jednorazowych na potrzeby dostarczanych posiłków przez wykonawcę – 688,96 zł⁴³.

³⁹ Raport z programu POMOST Std pn. *wieloletni rządowy program: Posiłek w szkole i w domu – świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności w okresie od 2023/11/01 do 2023/11/30* z dnia 28 maja 2024 r. oraz przykładowa dokumentacja potwierdzająca poniesione wydatki wraz z decyzją przyznającą świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności w ramach Programu stanowią akta kontroli.

⁴⁰ Raport z programu POMOST Std pn. *wieloletni rządowy program: Posiłek w szkole i w domu – posiłek w okresie od 2023/11/01 do 2023/11/30, bez świadczeń zawieszonych i wstrzymanych* z dnia 29 maja 2024 r. oraz przykładowa dokumentacja potwierdzająca poniesione wydatki wraz z decyzją przyznającą świadczenie w postaci bezpłatnych posiłków w ramach Programu stanowią akta kontroli.

⁴¹ Raport z programu POMOST Std pn. *wieloletni rządowy program: Posiłek w szkole i w domu – posiłek dla dzieci z pkt. III.1.2 Uchwały nr 140 RM w okresie od 2023/11/01 do 2023/11/30, bez świadczeń zawieszonych i wstrzymanych* z dnia 29 maja 2024 r. oraz przykładowa dokumentacja potwierdzająca poniesione wydatki wraz z prośbami o objęcie dożywianiem stanowią akta kontroli.

⁴² Raport z programu POMOST Std pn. *wieloletni rządowy program: Posiłek w szkole i w domu – świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych w okresie od 2023/11/01 do 2023/11/30, bez świadczeń zawieszonych i wstrzymanych* z dnia 29 maja 2024 r. oraz dokumentacja potwierdzająca poniesione wydatki wraz z decyzją przyznającą świadczenie w postaci talonów stanowią akta kontroli.

⁴³ Raport z programu POMOST Std pn. *wieloletni rządowy program: Posiłek w szkole i w domu – dowóz posiłków w okresie od 2023/11/01 do 2023/11/30, bez świadczeń zawieszonych i wstrzymanych* z dnia 29 maja 2024 r. oraz przykładowa dokumentacja potwierdzająca poniesione wydatki wraz z umową z wykonawcą stanowią akta kontroli.

Przyznanie ww. świadczeń poddanych kontroli odbywało się na podstawie decyzji administracyjnych wydanych z upoważnienia Burmistrza Wyszkowa przez Dyrektora OPS lub Kierownika Działu Administracyjnego w OPS⁴⁴.

[Akta kontroli: str. 349-494]

W wyniku kontroli ustalono, że poddane kontroli wydatki dotyczące realizacji Programu ponoszone były w przypadku:

- świadczeń pieniężnych w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności – na podstawie list wypłat sporządzanych przez OPS, w kwotach i terminach wynikających z decyzji administracyjnych, na wskazane przez świadczeniobiorców konta bankowe, przekazem pocztowym lub gotówką w Banku Spółdzielczym w Wyszkanie,
- świadczeń niepieniężnych w formie bezpłatnego posiłku, na podstawie faktur bądź not księgowych, wystawianych przez wykonawców w ramach zawartych umów z Gminą/OPS⁴⁵, z wyszczególnieniem w treści bądź dołączeniem listy osób objętych świadczeniem wraz z ceną i ilością wydanych posiłków, opłaconych terminowo i w prawidłowej wysokości na rachunki bankowe wynikające z ww. umów i dowodów księgowych,
- świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych – na podstawie not księgowych wystawianych przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo - Usługowe „MLEKS” Sp. z o.o. w Wyszkanie, opłaconych terminowo i w prawidłowej wysokości na rachunek bankowy wskazany w zawartej umowie nr OPS/DA/21/2022 z dnia 21 grudnia 2022 r., której przedmiotem była m.in. realizacja talonów, przygotowanych i przekazywanych świadczeniobiorcom przez OPS za pokwitowaniem, w kwotach i terminach wynikających z decyzji administracyjnych, które podlegały wymianie na artykuły żywnościowe we wskazanym punkcie handlowym.

[Akta kontroli: str. 360-363, 495]

Kontrolujący dokonał sprawdzenia wysokości poniesionych wydatków poprzez porównanie kwot wynikających z dowodów księgowych poddanych kontroli z wyciągami bankowymi oraz ewidencją księgową OPS – rozbieżności nie stwierdzono.

---

⁴⁴ Upoważnienia Burmistrza Wyszkowa z dnia 23 kwietnia 2009 r. znak OSO-0113/32/2009 dla Kierownika OPS oraz z dnia 15 czerwca 2022 r. znak K.0052.123.2022 dla Kierownika Działu Administracyjnego w OPS do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

⁴⁵ Szczegółowe zestawienie kontrolera pn. *Wykaz umów zawartych przez Gminę/OPS na potrzeby realizacji poddanych kontroli świadczeń niepieniężnych w formie posiłków w ramach Programu* włączono do akt kontroli.

Dowody księgowo-będące podstawą dokonanych wydatków poddanych kontroli zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym, zatwierdzone do wypłaty i zawierały prawidłową klasyfikację budżetową oraz spełniały wymogi art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości⁴⁶.

Ponadto, zawierały adnotacje dotyczące opisu dowodu księgowego poświadczające dokonanie wydatków ze środków dotacji oraz w zakresie stosowania przepisów ustawy o zamówieniach publicznych⁴⁷, zgodnie z treścią zapisów § 2 ust. 5 oraz § 4 ust. 2 umowy z Wojewodą.

Ustalono, iż prowadzono wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową i ewidencję księgową zadania, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych, a zapisy księgowo-spełniały wymogi określone w art. 20 ustawy o rachunkowości.

W wyniku kontroli przedstawionej dokumentacji stwierdzono, że środki dotacji zostały wykorzystane zgodnie z celem na jaki zostały przyznane, zgodnie z treścią zapisów Programu i umowy z Wojewodą.

[Akta kontroli: str. 330-492]

Gmina w 2023 r. wydatkowała w całości otrzymane na realizację Programu środki dotacji.

Z zawartych z Polskim Bankiem Spółdzielczym w Wyszku Umów rachunku bieżącego/pomocniczego z dnia 10 grudnia 2020 r. wynika, iż środki pieniężne gromadzone na rachunku bankowym Gminy oraz OPS były oprocentowane wg stałej stopy procentowej w wysokości 0,01%. W związku z powyższym, od środków dotacji gromadzonych na ww. rachunkach bankowych wyliczone zostały odsetki w kwocie 1,62 zł, które zostały zwrócone do MUW w trakcie czynności kontrolnych dnia 20 maja 2024 r.⁴⁸.

Ponadto zarówno Gmina jak i OPS, zgodnie ze złożonymi oświadczeniami⁴⁹ nie dokonywali „*lokat wolnych środków z przedmiotowej dotacji, w myśl art. 48 ustawy o finansach publicznych*”.

[Akta kontroli: str. 496-508]

⁴⁶ Ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.) – dalej ustawa o rachunkowości.

⁴⁷ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.) – dalej ustawa o zamówieniach publicznych

⁴⁸ Pismo Z-cy Skarbnika Gminy z dnia 20 maja 2024 r. wraz z potwierdzeniem przelewu z PSB w Wyszku.

⁴⁹ Oświadczenia Burmistrza Wyszku z dnia 7 maja 2024 r. oraz Dyrektora OPS z dnia 6 maja 2024 r.

IV. W zakresie sprawozdawczości dotyczącej realizowanego zadania

W związku z realizacją Programu OPS sporządził i terminowo przekazał do MUW za pośrednictwem CAS:

- dnia 9 stycznia 2024 r. *Sprawozdane z wykonania wydatków*⁵⁰
- dnia 18 stycznia 2024 r. *Sprawozdanie z realizacji Programu*⁵¹,

tj. zgodnie z terminem wynikającym z zapisów części VII.1. pkt 1 Programu oraz § 2 ust. 10 umowy z Wojewodą, a informacje wykazane w ww. sprawozdaniach odzwierciedlały stan wynikający z ewidencji księgowej oraz analiz statystycznych systemu POMOST Std oraz wyjaśnień Burmistrza Wyszkowa zawartych w piśmie OPS.321.1.2024 z dnia 18 stycznia 2024 r.

Ponadto, dane wykazane przez Gminę w rozdziale 85230 w części dotyczącej realizacji Programu w sprawozdaniach Rb-27S⁵² oraz Rb-28S⁵³ za 2023 r. zawierały się w kwotach zbiorczych⁵⁴, a ww. sprawozdania zostały przekazane przez Gminę dnia 16 lutego 2024 r. tj. z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵⁵.

[Akta kontroli: str. 509-556]

V. Ocena zagadnień poddanych kontroli

Podsumowując wyniki kontroli informuję Pana, że prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej na realizację Programu „Posiłek w szkole i w domu” – rok 2023 została oceniona **pozytywnie**.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

⁵⁰ Sprawozdanie z wykonania wydatków poniesionych w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. w Dziale 852 – Pomoc społeczna – Rozdział 85230§2030, skorygowane dnia 15 lutego 2024 r. - *dalej Sprawozdanie z wykonania wydatków*.

⁵¹ Sprawozdanie z realizacji programu „POSILEK W SZKOLE I W DOMU” za 2023 r. – *dalej Sprawozdanie z realizacji Programu*.

⁵² Rb-27S sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego - *dalej sprawozdanie Rb-27S*.

⁵³ Rb-28S sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego - *dalej sprawozdanie Rb-28S*.

⁵⁴ Ww. sprawozdanie Gminy zostało sporządzone w rozdziale 85230 na podstawie złożonego terminowo sprawozdania jednostkowego Rb-28S OPS, które zawierało zbiorcze dane dla ww. rozdziału, w tym również w ramach kontrolowanego zadania.

⁵⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 454) – *dalej rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej*.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/